

Trafiksäkerhetsinstruktion

Järnväg

LH-S2024/10

Innehåll

1	Allmänt.....	4
2	Spåranläggningens omfattning.....	4
3	Trafikledning av spåranläggningar.....	4
4	Största tillåtna hastighet (STH).....	4
5	Största tillåtna axellast (STAX).....	5
6	Spår i ofarbart eller försvagat skick	5
7	Åtgärder vid fara	5
8	Åtgärder vid inträffad olycka eller tillbud.....	5
8.1	Anmälan.....	6
8.2	Undersökning.....	6
8.3	Röjning.....	6
8.4	Återställning	6
9	Farligt gods	6
10	Säkerhetszon för trafikerat spår	6
11	Elektrisk fara i spårområdet	7
12	Upplag.....	8
13	Arbete i spår.....	8
13.1	Planering av arbeten.....	8
13.2	Arbeten som kräver avstängt spår, A-skydd.....	8
13.3	Arbeten som inte kräver avstängning av spår	9
13.4	Avsluta A-skydd	9
14	Växling	9
15	Parkeringspår.....	10
16	Plankorsningar	10
17	Uppställning av spårfordon / Spårgående arbetsredskap	11

Dokumenttyp: Styrande Dokument	Fastställt av: Christoffer Drugge
Dokumentansvarig: Infrastrukturanvarig	Fastställt datum: 2024-06-10
Process: Trafiksäkerhetsinstruktion	Senast reviderad: 2024-06-10
	Utgåva: 12.0

18	Figurer.....	11
19	Bilagor.....	12

1 Allmänt

Följande trafiksäkerhetsinstruktioner ska användas i samband med växling och arbeten på Luleå Hamns spåranläggningar. Reglerna i Trafikverkets TDOK 2015:0309 TTJ modul 20 gäller för all verksamhet. Övriga tillägg och kompletteringar regleras i denna trafiksäkerhetsinstruktion. Infrastruktursvarig och infrastrukturägare är Luleå Hamn AB, Luleå.

Luleå Hamns spåranläggning upplåtes endast för godstrafik och inte för resande.

2 Spåranläggningens omfattning

Spåranläggningen består av följande sidospår i anslutning till Luleå bangård. Infrastrukturanläggningen består av spåren vid Uddebo oljehamn, Victoriahamnen och Koksverket samt anslutningsspåret till Trafikverkets järnvägsnät. Infrastrukturanläggningen gränsar mot:

- LKAB vid grind spår 21 och 22.
- Trafikverket vid km-tal 1183+469 (kti-stolpe 421).

Gränserna markeras med tavla och återfinns på spårplan i bilaga 2.

Spåranläggningen består av ca 6 500 spårmeter.

3 Trafikledning av spåranläggningar

Trafikverkets trafikledning, Tågklarare i Luleå, (Tkl) ansvarar för planering och samordning av trafikverksamheterna på spåranläggningen i enlighet med TDOK 2015:0309 TTJ modul 20. För den som inte har trafikeringsavtal med Luleå Hamn AB och önskar tillgång till spåranläggningen, skall kontakt tas enligt bilaga 1. Före trafikering in respektive ut från Luleå hamns spåranläggning skall järnvägsföretag/spårentreprenören ta kontakt med Tkl. Beviljande ges av Tkl som också upplyser om övriga pågående trafikverksamheter på spåranläggningen. Gränser enligt bilaga 2.

Vid behov av samtidiga trafikverksamheter/växlingssätt och skydd ej anordnats via växlar låsta i avvisande läge eller genom bromssläddar ska respektive tillsyningsman/förare komma överens om särskilda försiktighetsåtgärder. Dessa överenskommelser ska meddelas Tkl.

4 Största tillåtna hastighet (STH)

- Den största tillåtna hastighet (sth) på spåranläggningarna är 30 km/h.
- Inne på hamnanläggningen (Hamnplan) gäller dock sth 10 km/h.
- Vid varje passage av plankorsning gäller Sth 10 km/h och främsta fordonet skall vara bemannat för kontroll av hinderfrihet.

- Om befintlig ljud/ljus signal är ur funktion bör vid behov, stopp ske för kontroll av hinderfrihet, innan passage påbörjas. I övrigt gäller STH från tavla eller order från Infrastrukturansvarig.

5 Största tillåtna axellast (STAX)

Den största tillåtna axellasten är 30 ton.

6 Spår i ofarbart eller försvagat skick

Den som uppmärksammar fel som gör spåret ofarbart eller i försvagat skick, ska anmäla detta till trafikledning/Tkl. Tkl meddelar Infrastrukturansvarig enligt bilaga 1.

7 Åtgärder vid fara

Den som vid arbeten på Luleå Hamns spåranläggningar uppmärksammar fara för trafikverksamheter eller spåranläggning, ska omedelbart försöka stoppa växling med rörlig stoppsignal eller annan åtgärd. Därefter kontakta Tkl. Tkl skall anmäla inträffad händelse till Luleå Hamn AB enligt bilaga 1.

Med fara för trafikverksamheter eller spåranläggning kan avses:

- Last som ramlar av i samband med växlingsrörelse
- Brand i vagnar
- Hinder i farlig närhet av spåret
- Hjulskador (Hårda slag)

8 Åtgärder vid inträffad olycka eller tillbud

I händelse av inträffad olycka på Luleå Hamns spåranläggningar åligger undersökningsansvaret Luleå Hamn AB som Infrastrukturansvarig. Tkl ansvarar för att rapportera till Luleå Hamn AB enligt bilaga 1.

1. Vid behov rädda liv/larma 112
2. Anmäl till Tkl
3. Undersökning
4. Röjning
5. Återställning

Vid olycka, tillbud eller annan fara för trafiksäkerheten skall infrastrukturansvarig alltid kontaktas. Kontakten skall tas via kontaktpersoner enligt bilaga 1.

Infrastrukturansvarig i samråd med järnvägsföretag/spårentreprenören avgör om utredning ska ske.

Vid anmälningspliktig olycka eller tillbud enligt TSFS 2024:2, skall Luleå Hamn AB anmäla olyckan/tillbudet till Transportstyrelsen.

Material och annan egendom som antas vara av betydelse för undersökning av inträffad olycka får inte rubbas utan röjningsmedgivande från de undersökande parterna. Detta gäller inte om så krävs för att rädda liv, släcka bränder eller stoppa miljöfarligt utsläpp. Inblandat järnvägsföretag eller spårentreprenör ska lämna röjningsmedgivande till angiven funktion hos Infrastrukturansvarig, som i sin tur lämnar röjningstillstånd till utföraren. Alla olyckor och tillbud som klassas som större skall utredas av infrastrukturansvarig.

8.1 Anmälan

Tkl skall anmäla inträffade händelser till infrastrukturansvarig omgående. Utkallelse av eventuell OPA (olycksplatsansvarige) för att vidta erforderliga säkerhetsåtgärder eller samordning beslutas av infrastrukturansvarig.

8.2 Undersökning

Infrastrukturansvarig tar vid behov in resurs som svarar både för faktainsamling och för sammanställning av utredningsrapport.

8.3 Röjning

Behov av röjning av ev. urspårade fordon sker efter samråd mellan Infrastrukturansvarig och järnvägsföretag/spårentreprenör. Röjningsmedgivandet lämnas av Infrastrukturansvarig efter att faktainsamlare/utredare lämnat besked om att röjning kan ske.

8.4 Återställning

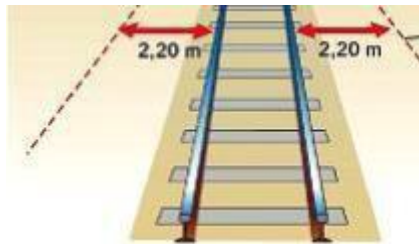
Luleå Hamn avropar spårentreprenören som svarar för underhåll om besiktning och återuppbyggnad av spåranläggning efter eventuell olycka.

9 Farligt gods

Farligt gods förekommer på anläggningen. RID-S bestämmelserna ska följas.

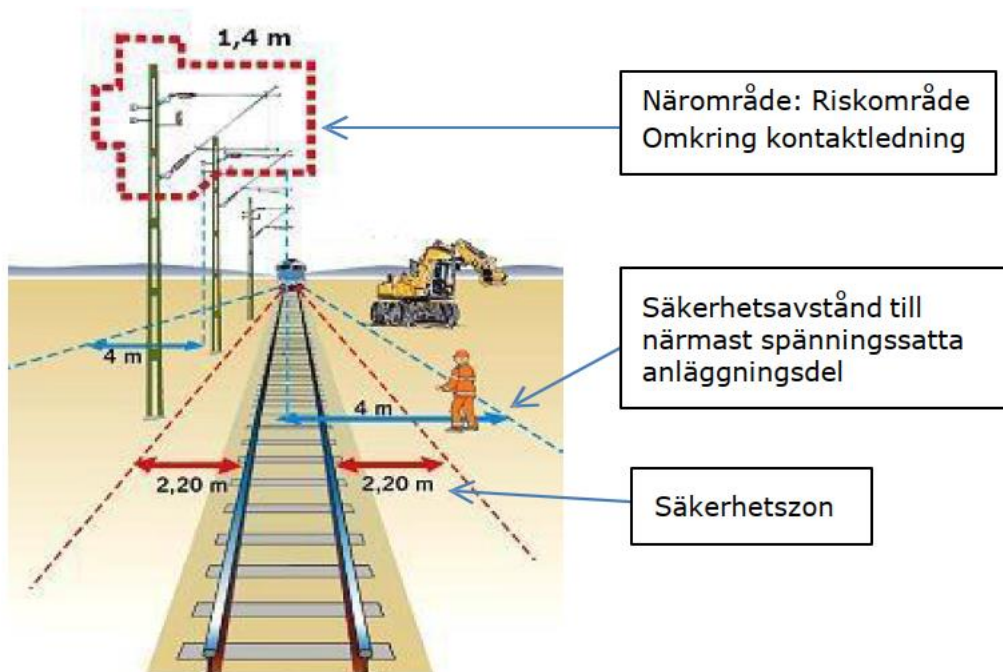
10 Säkerhetszon för trafikerat spår

Längs varje spår ska finnas ett fritt utrymme för att trygga säkerheten för spårtrafiken. Säkerhetszonen sträcker sig 2.20 m ut från närmaste räl.

11 Elektrisk fara i spårområdet

Vid arbete i eller intill elektrifierade spår kan det uppstå en elektrisk fara eftersom kontakt- och andra högspänningsledningar finns i spårområdet. Elarbetsansvarig ansvarar för elsäkerhetsåtgärderna vid arbete där elektrisk fara finns.

Innan elarbetsansvarig gett besked om att arbetet får inledas vid högspänningsanläggning är det förbjudet att:

- Klättra i kontaktledningsstolpar
- Utföra utvändiga åtgärder på fordon
- Lasta och lossa gods under spänningssatt ledning
- Utföra vattenspolning som innebär risk att nå spänningssatt ledning
- Utföra arbete som innebär risk för att komma in i närområdet med verktyg, kroppsdel eller annat föremål.

Allt arbete med arbetsredskap (kran, grävmaskin, lastmaskin eller dylikt) som med någon del av redskapet eller dess last kommer närmare en spänningssatt anläggningsdel än 4 meter i sidled, se bild, kräver särskilda elsäkerhetsåtgärder enligt, Elsäkerhetsföreskrifter

för arbete på eller nära kontaktlednings- och tågvärmeanläggningar, Trafikverkets TDOK 2015:0223.

12 Upplag

Upplag och parkering av fordon ska ske utanför säkerhetszonen. Ett upplag eller andra föremål som läggs upp intill järnvägen får ej komma närmare en spänningssatt anläggningsdel än 4 meter. Innan upplag anordnas utanför säkerhetszonen i nära anslutning till järnvägen ska medgivande lämnas av infrastrukturansvarig.

13 Arbete i spår

Ett arbete kan dels vara av den arten att det kräver avstängning av spår A-skydd, dels vara sådant att det kan fortgå även när spåret trafikeras. Allt arbete med tunga arbetsredskap (över 120 kilo) innanför säkerhetszonen ska ske under formen A-skydd. Se även TDOK 2016:0289, Säkerhet vid aktiviteter i spårområde.

Följande arbeten ska alltid hänföras till A-skydd:

- Arbeten som omöjliggör fordonsrörelser över arbetsplatsen (ex. byte av spår, grävning innanför skyddszonen).
- Arbeten med hög bullernivå

13.1 Planering av arbeten

Alla arbeten ska planeras med tanke på säkerhet och arbetsmiljö för den arbetande personalen. Storleken på arbetet avgör hur pass omfattande den planeringen ska vara. Arbeten med A-skydd skall planeras av spårentreprenören i samråd med Tkl och växlingsoperatörerna/järnvägsföretagen som kan komma att beröras. Vid löpande underhåll ska samråd göras med växlingsoperatören samt järnvägsföretagen som berörs. Begäran av A-skydd sker via Tkl och informeras till Infrastrukturansvarig.

13.2 Arbeten som kräver avstängt spår, A-skydd

A- skydd innebär att en sträcka eller ett område disponeras av arbeten som av säkerhetsskäl kräver att inga eller endast vissa fordonsrörelser får ske över arbetsplatsen, enligt särskild överenskommelse med den Tillsyningsman.

Tillsyningsman (TSM)

För varje A- skydd ska en tillsyningsman finnas utsedd. Tillsyningsmannen ansvarar för samordning och trafiksäkerhetsåtgärder för arbetet. Det åligger även tillsyningsmannen att göra erforderliga kontroller/besiktningar innan arbetet avslutas så att spåret åter kan upplåtas för trafikering.

A-skydd samtidigt med växling

Växling får ske inom arbetsområdet, efter samråd mellan tillsyningsman (A-skydd) och tillsyningsman för växling.

13.3 Arbeten som inte kräver avstängning av spår

Arbete utan arbetsredskap eller med lätta arbetsredskap (max 120 kilo) kan i vissa fall ske i trafikerat spår. Ledaren för arbetslaget ska kontrollera vilka rörelser som ev. planeras passera platsen för arbetet. Arbetet utförs i samråd med järnvägsföretagen så att största möjliga säkerhet samt minsta möjliga störning i trafiken uppnås. I dessa fall ska det alltid vara minst två personer i arbetslaget varav en person bevakar för att varna de som arbetar i spåret, eller i anslutning till spåret. Arbeten som ska ha tågvarning i stället för avstängt spår, regleras i Trafikverkets TDOK 2016:0289, som gäller för spårentreprenören.

13.4 Avsluta A-skydd

Avslutningsanmälan ska göras till Tkl.

Personsäkerhet

För att säkerställa säkerheten för personalen ska samtliga arbeten skydds- och säkerhetsplaneras antingen genom förplanering eller skydds- och säkerhetsledare ute på arbetsplatsen.

14 Växling

Vid växlingsarbete på Luleå Hamns spåranläggningar ska följande regler efterlevas:

- Trafikverkets TDOK 2015:0309 modul 10 Växling.
- Inom Luleå Hamns spåranläggningar gäller generellt förbud mot skjutsning av vagnar.
- Vid parkering av vagnar ska förstängning ske med bromsskor och/eller bromssläde.
- Bromssläde ska användas som skydd mot stoppbockar.
- Tomgångskörning med diesellok får ej ske. (Kommunens lokala beslut om tomgångskörning ska beaktas)
- Alla fordonsrörelser inom området ska ha uppsikt i rörelseriktningen.
- Innan passage av spårväxel, ska förare kontrollera att det är rätt växelläge.
 - Obs! Att uppkörning av spårväxel inte är tillåtet.
- Traktorväxling är inte tillåtet.
- Obs! Vid passering av grind ska förare säkerställa att signalen visar grönt. Detta för att minimera risken för klämskador.

15 Parkeringsspår

Inga spår är parkeringsspår.

16 Plankorsningar

Benämning Bilaga 4	Benämning	Anmärkning	Försiktighetsåtgärd
(A)	Västra Räddningsvägen		
(B)	Oljehamnsvägen	Vägskyddsanläggning av modell CD med ljud- och ljussinglar	På grund av frekventa fall av bilar som kör mot stopp, bör plankorsningen passeras med försiktighet.
(C)	Strömörvägen	Vägskyddsanläggning av modell CD med ljud- och ljussinglar	
(D)	Bensinvägen	Ljussignal C	
(F)	Viktoriavägen		
(E)	Östra Räddningsvägen		
(G)	Koksverksrondell		

Passage av plankorsningar

Vid varje passage av plankorsning gäller Sth 10 km/h och främsta fordonet i rörelseriktning skall vara bemannat för kontroll av hinderfrihet. Om befintlig ljud/ljus anläggning är ur funktion bör vid behov stopp ske för kontroll av hinderfrihet, innan passage påbörjas.

17 Uppställning av spårfordon / Spårgående arbetsredskap

Vid uppställning av spårfordon inom infrastrukturanläggningen ska det alltid säkerställas att fordonen inte kommer i rullning. Detta sker enligt trafikföretagets säkerhetsföreskrifter. Maximala lutningen är 16 ‰.

- Spårfordon ska säkras mot rullning med låsbara bromsskor (och/eller bromsslädar)
 - Obs! Bromsning med ström är inte tillåtet.
- Arbetsredskap med spårföljare skall förstängas med låst vagnförstängare, låsbara bromsskor (och/eller bromsslädar)
- Fordon eller spårbundet arbetsredskap som tillfälligt lämnas utan tillsyn på spår skall säkras mot rullning genom att manöverorgan för parkeringsbroms säkras så att det inte kan manövreras av obehörig.
- Obs! Kontrollera att bromsskor/bromssläde inte lämnas kvar efter avslutad uppställning.

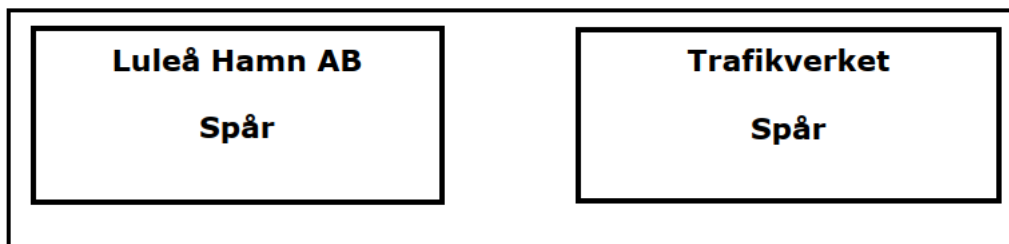
18 Figurer

Tavla	Illustration	Betydelse
Hastighetstavla "Gällande Sth anges på tavlan"		Den största tillåtna hastigheten (Sth) som gäller från tavlan, i km/tim.
Hindertavla "stopp"		Hindertavlan placeras i det spår den gäller för. Tavlan får inte passeras. En flyttbar tavla får dock passeras om tillsyningsmannen för den trafikverksamhet som tavlan skyddar har medgett detta vid samråd.

Hinderpåle		En hinderpåle står mellan de sammanlöpande spåren vid en växel eller spårkorsning. Anger var hinderfrihetspunkten mellan de sammanlöpande spåren är belägen.
-------------------	---	--

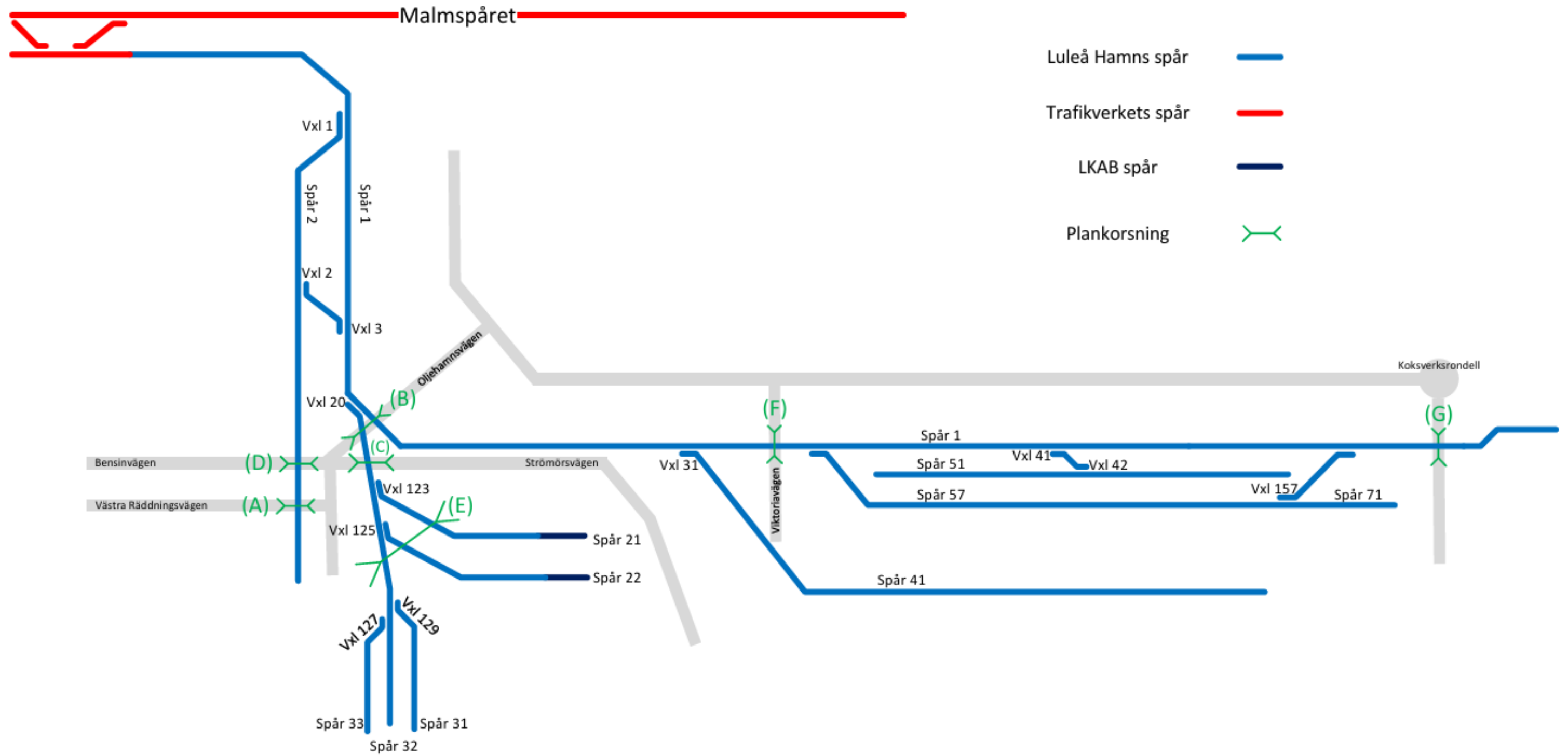
Spåranläggningsgränstavla

Anger platsen för gränsen mellan två Infrastrukturansvarig. Tavlan placeras längs med spåret så att det framgår åt vilket håll respektive Infrastrukturansvarigs område sträcker sig.

19 Bilagor

1. Kontaktuppgifter / Telefonlista
2. Schematisk spårplan

BILAGA 2